

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 15.9.2009
COM(2009) 465 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A KOHÉZIÓS ALAPRÓL SZÓLÓ ÉVES BESZÁMOLÓ (2008)

[SEC(2009)1159 végleges]

TARTALOMJEGYZÉK

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A KOHÉZIÓS ALAPRÓL SZÓLÓ ÉVES BESZÁMOLÓ (2008).....	3
1. A 2000–2006-os időszak pénzügyi végrehajtása 2008-ban és a projektek lezárása....	3
2. Gazdasági környezet és feltételrendszer	9
3. Ellenőrzések és pénzügyi korrekciók.....	10
4. A tagállamok által jelentett szabálytalanságok	13
5. Értékelés.....	14
6. Tájékoztatás és nyilvánosság	15

A Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1084/2006/EK rendelet nem írja elő a Kohéziós Alapról szóló éves jelentés elkészítését.

Ez a jelentés ezért az 1164/1994/EK rendelet 14. cikke (1) bekezdésével összhangban készült. A jelentés a Kohéziós Alap 2000–2006-os időszakra elfogadott projektjeinek, valamint a korábbi ISPA-projekteknek az érintett tagállamokban – beleértve Bulgáriát és Romániát is – történő 2008. évi megvalósítását mutatja be.

E jelentés következőképpen a Kohéziós Alapból 2006 végén tizenhárom kedvezményezett tagállamban – Görögországban, Spanyolországban, Cipruson, Portugáliában, a Cseh Köztársaságban, Észtországban, Magyarországon, Lettországon, Litvániában, Máltán, Lengyelországban, Szlovákiában, Szlovéniában –, valamint Bulgáriában és Romániában támogatott tevékenységeket ismerteti.

A 2000–2006-os időszakban az egyes tagállamokban elfogadott projektek 2008. évi végrehajtásának részleteit e jelentés melléklete tartalmazza.

1. A 2000–2006-OS IDŐSZAK PÉNZÜGYI VÉGREHAJTÁSA 2008-BAN ÉS A PROJEKTEK LEZÁRÁSA

2008-ban tizenöt tagállam (a 2004-ben csatlakozott 12 tagállam, valamint Görögország, Portugália és Spanyolország) részesülhetett a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásokban. Emlékeztetni kell arra, hogy Írország, gazdasági növekedésének köszönhetően, 2004. január 1-jétől már nem támogatható az Alapból.

Miután a Kohéziós Alapból a 2000–2006-os programozási időszakban támogatott projektekre tett valamennyi kötelezettségvállalást végrehajtották 2008 végéig, a 2008-as évre már csak kifizetési előirányzatok álltak rendelkezésre.

A 2000–2006-os időszakra elfogadott projektekre vonatkozó 2008-as kifizetések

A 2008. év eredeti költségvetése 1,937 millió^oEUR volt. A kifizetési kérelmek benyújtásának üteme ugyanakkor a kifizetési előirányzatok gyors megemelését tette szükségessé. A Regionális Politikai Főigazgatóság a kifizetési előirányzatok közel 553 millió EUR-val történő növelését kérte. A hitelek növekedése a tagállamok általánosan jó teljesítményének, különösen pedig négy kedvezményezett tagállamnak, nevezetesen Szlovéniának, Szlovákiának, Litvániának és Észtországnak volt köszönhető, amelyek előrejelzéseiken túl teljesítettek.

Ami a korábbi ISPA költségvetési tételeit illeti, a rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya az év végén elérte a 100%-ot.

2008 végén – a jelenleg támogatásban részesülő összes országot figyelembe véve – a rendelkezésre álló források átlagos felhasználási aránya (a kötelezettségvállalásokhoz mért kifizetések) a Kohéziós Alap és a korábbi ISPA-projektek tekintetében 66,3 % volt. A legalacsonyabb felhasználási arány Bulgáriában volt (39,8%), a legmagasabb pedig Máltán (79,8%). A többi tagállamban a meghatározott összeg felhasználásának aránya 50,9 és 76,1% között mozgott.

1. táblázat: A Kohéziós Alap és a korábbi ISPA-projektek kifizetéseinek végrehajtása 2008-ban (EUR-ban kifejezve)

Kifizetési előirányzatok	Eredeti összeg	Változások	Végleges források	Tényleges összeg	Törölve	A 2009. évre átvitt összegek
Kohéziós Alap	1 936 747 200	+ 250 000 000 + 300 000 000 + 2 779 418	2 489 526 618	2 489 299 691	-	-
Korábbi ISPA	650 000 000	-100 000 000 -10 000 000	540 000 000	531 454 029		
ÖSSZESEN	2 586 747 200	+442 779 418	3 029 526 618	3 020 753 720	-	-

A 2. táblázat a tagállamonkénti kifizetések arányáról nyújt áttekintést a 2008-es évre vonatkozóan. A korábbi ISPA keretében megvalósuló projektekhez nyújtott hozzájárulás kifizetéseit is tartalmazza, miután azok a csatlakozás időpontjában a Kohéziós Alapba kerültek át. A fő kedvezményezett országok: az EU-3 tagállamok közül Spanyolország, az EU-10 tagállamok közül Lengyelország és az EU-2 tagállamok közül Románia.

2. táblázat: A Kohéziós Alapra és a volt ISPA-projektekre vonatkozó 2008-as kifizetések tagállamonként (beleértve a technikai segítségnyújtást)

Tagállam	Környezetvédelem		Közlekedés		Technikai segítségnyújtás	ÖSSZESEN	
	Összeg	%	Összeg	%	Összeg	Összeg	A kifizetések aránya az EU-15 egészéhez viszonyítva
Görögország	81 235 894	40,7%	115 853 539	58,0%	2 518 623	199 608 056	6,6%
Portugália	121 124 899	62,3%	73 149 733	37,6%	181 537	194 456 170	6,4%
Spanyolország	401 570 546	62,3%	242 969 772	37,7%		644 540 318	21,3%
EU 3	603 931 339	58,1%	431 973 044	41,6%	2 700 160	1 038 604 543	34,4%
Ciprus	5 814 955	65,0%	3 134 086	35,0%		8 949 040	0,3%
Cseh Köztársaság	86 699 762	50,3%	84 954 613	49,3%	633 784	172 288 158	5,7%
Észtország	38 398 994	54,6%	29 140 155	41,4%	2 765 566	70 304 714	2,3%
Magyarország	40 777 254	51,3%	36 533 591	46,0%	2 110 617	79 421 462	2,6%
Lettország	64 544 604	64,5%	32 774 486	32,8%	2 746 852	100 065 942	3,3%
Litvánia	114 458 156	62,2%	61 109 392	33,2%	8 370 251	183 937 800	6,1%
Málta	5 212 565	99,4%		0,0%	29 765	5 242 331	0,2%
Lengyelország	528 130 703	67,3%	247 053 953	31,5%	9 419 180	784 603 837	26,0%
Szlovákia	82 362 076	53,1%	71 696 734	46,3%	927 381	154 986 191	5,1%
Szlovénia	22 326 262	45,3%	26 911 481	54,7%		49 237 743	1,6%
EU 10	988 725 331	61,4%	593 308 491	36,9%	27 003 396	1 609 037 218	53,3%
Bulgária	30 643 656	57,3%	6 944 044	13,0%	15 863 224	53 450 924	1,8%
Románia	180 683 377	56,5%	122 030 336	38,2%	16 947 321	319 661 035	10,6%
EU 2	211 327 034	56,6%	128 974 380	34,6%	32 810 545	373 111 959	12,4%
ÖSSZESEN	1 803 983 704	59,7%	1 154 255 915	38,2%	62 514 101	3 020 753 720	100,0%

A 2000–2006-os programozási időszakból származó fennálló kötelezettségvállalások

2008 végén a 2000–2006-os időszakból származó fennálló kötelezettségvállalások („*reste à liquider*”, RAL) összege (a két új tagállam, Bulgária és Románia figyelembevételével) a 2007. évhez képest (14,8 milliárd EUR) 11,77 milliárdra csökkent. A kötelezettségvállalásokra és a kifizetésekre vonatkozó 2000-2006-os keretszabályozás viszonylag nagy összegű fennálló kötelezettségvállalásokat eredményez. E fennálló kötelezettségvállalások összege nagyjából három év kötelezettségvállalásainak felel meg.

3. táblázat: A Kohéziós Alap és a korábbi ISPA elfogadott összegei 2000–2006 között (beleértve a fennálló kötelezettségvállalásokat)

Tagállam	Nettó kötelezettségvállalás (2008 decemberéig)	Kifizetve (2008 decemberéig)	Fennálló kötelezettségvállalások a 2008. december 31-i időpontban
Görögország	2 503 744 174	2 450 738 235	1 152 286 728
Spanyolország	11 788 531 423	9 838 026 775	3 094 434 304
Írország	573 575 321	570 010 223	55 745 185
Portugália	3 156 539 424	2 427 127 170	1 077 862 318
EU 4	18 022 390 343	15 285 902 403	5 380 328 535
Ciprus	54 014 695	31 793 262	22 221 433
Cseh Köztársaság	1 228 077 241	796 786 963	431 290 278
Észtország	427 034 848	289 151 602	137 883 246
Magyarország	1 482 597 185	780 102 018	702 495 167
Lettország	713 862 336	499 522 087	214 340 249
Litvánia	846 449 583	559 974 524	265 380 251
Málta	21 966 289	17 529 702	4 436 587
Lengyelország	5 634 539 614	2 871 741 538	2 762 798 076
Szlovákia	766 250 297	539 212 844	227 037 453
Szlovénia	254 198 103	162 579 583	91 618 520
EU 10	11 428 990 190	6 548 394 123	4 859 501 260
Bulgária	879 941 333	350 021 546	529 813 137
Románia	2 043 037 858	1 040 128 078	1 002 599 040
EU 2	2 922 979 191	1 390 149 624	1 532 412 177
ÖSSZESEN	32 374 359 723	23 224 446 150	11 772 241 972

A 2000–2006-os programozási időszak projektjeinek lezárása

2008 folyamán a Kohéziós Alapból támogatott projektek és a korábbi ISPA-projektek közül 49-et zártak le, melyek összesen 750 millió EUR támogatásban részesültek. 2008 végére a 2000-2006-os időszakban a Kohéziós Alapból támogatásban részesült, összes lezárt projekt száma (a korábbi ISPA-projekteket is beleértve) 216-ra nőtt, a még le nem zárt projektek száma pedig 1.192-ről 976-ra csökkent. Az 4. táblázat a 2008 végéig lezárt projektekről nyújt tájékoztatást tagállamonkénti lebontásban.

4. táblázat: A Kohéziós Alap keretében támogatott, 2008 végéig lezárt projektek száma (a korábbi ISPA-projekteket is beleértve)

Tagállam	A Kohéziós Alap keretében támogatott összes projekt száma	A lezárt projektek száma 2008 végén		A még le nem zárt projektek száma 2008 végén
		Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (EUR-ban kifejezve)	
Görögország	124	34	886 825 780	90
Spanyolország	407	80	2 363 473 998	327
Írország	10	3	250 368 797	7
Portugália	109	24	580 082 620	85
EU 4	650	141	4 080 751 195	509
Cseh Köztársaság	58	14	192 671 263	44
Észtország	37	14	75 086 815	23
Ciprus	2	0	0	2
Lettország	46	10	44 331 604	36
Litvánia	51	9	82 084 499	42
Magyarország	47	10	11 153 890	37
Málta	3	0	0	3
Lengyelország	130	5	27 825 974	125
Szlovénia	28	6	55 213 444	22
Szlovákia	39	4	6 880 841	35
EU 10	441	72	495 248 330	369
Bulgária	38	1	950 121	37
Románia	63	2	1 794 822	61
EU 2	101	3	2 744 943	98
ÖSSZESEN	1.192	216	4 578 744 468	976

2. GAZDASÁGI KÖRNYEZET ÉS FELTÉTELRENDSZER

Az 1164/94/EK tanácsi rendelet¹, amely a Kohéziós Alapból támogatott, 2006 előtt jóváhagyott projektekre irányadó jelleggel bír, költségvetési politikai feltételekhez köti az Alapból nyújtott támogatások kifizetéseit. A rendelet kodifikált szövege kimondja, hogy „abban az esetben, ha a Tanács, a Bizottság ajánlása alapján minősített többséggel eljárva, megállapítja, hogy egy tagállam [...] nem hajtotta végre [stabilitási vagy konvergenciaprogramját] oly módon, hogy a túlzott költségvetési hiányt elkerülje, nem lehet az adott tagállam számára új projektet, illetve jelentős projektek esetében új projektszakaszt az Alapból finanszírozni”. 2008 végén a Kohéziós Alap támogatásában részesülő tagállamok közül csak egy olyan tagállam (Magyarország) maradt, amellyel szemben túlzott hiány esetén követendő eljárás folyt, amely – az említett rendelet értelmében – bizonyos feltételek mellett az Alapból történő támogatások kifizetésének felfüggesztésével is járhat. Ezen intézkedés elfogadására azonban nem volt szükség, mivel a Tanács – a rendelkezésre álló információk alapján – úgy határozott, hogy a magyar kormány a tanácsi ajánlásnak megfelelően járt el. Mint ahogyan azt az előző jelentés is megjegyzi, a Tanács 2008-ban úgy határozott, hogy Szlovákiával, Portugáliával, Lengyelországgal és a Cseh Köztársasággal szemben megszünteti a túlzott hiány esetén követendő eljárást.

Magyarországgal szemben már közvetlenül csatlakozása után túlzotthiány-eljárás indult 2003. évi 5,9%-os államháztartási hiánya alapján. Azóta kétszer is megállapították – 2005 januárjában és 2005 novemberében –, hogy Magyarország nem tett hatékony intézkedéseket a Tanács ajánlásaira válaszul. Mivel azonban a Magyarország nem tagja az euróövezetnek, esetében különleges eltérés van érvényben a túlzott hiány esetén követendő eljárás további lépéseinek alkalmazása tekintetében. 2007 júliusában ezért a Tanács csak további ajánlásokat fogalmazott meg a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése alapján. A Bizottság egyik alkalommal sem javasolta a Tanácsnak a Kohéziós Alap kötelezettségvállalásainak felfüggesztését. A gazdasági válságra tekintettel a Tanács 2009 júliusában úgy határozott, hogy a túlzott hiány megszüntetése céljából új határidőt állapít meg (2011) a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése alapján.

A 2007–2013-as időszakra vonatkozó Kohéziós Alapról szóló, 1084/2006/EK tanácsi rendelet² a Kohéziós Alap feltételrendszerének alkalmazásával kapcsolatos számos múltbeli bizonytalanságot tisztázott. Előírja, hogy a 104. cikk (8) bekezdése szerinti határozat alapján a Bizottság javasolhatja a Kohéziós Alapból származó támogatások felfüggesztését. A Tanács erre válaszul határozhat úgy, hogy a határozatot követő év január 1-jétől felfüggeszti a kötelezettségvállalások egészét vagy részeit. Amennyiben a Tanács a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében később megállapítja, hogy a tagállam megtette a szükséges kiigazító intézkedéseket, az automatikusan a Kohéziós Alap kötelezettségvállalásai felfüggesztésének megszüntetéséről szóló határozathoz vezethet. Megállapították továbbá a felfüggesztett kötelezettségvállalások későbbi költségvetésbe való átvitelének szabályait.

¹ Az 1164/94/EK tanácsi rendelet 6. cikke alapján.

² A Tanács 1084/2006/EK rendelete (2006. július 11.).

3. ELLENŐRZÉSEK ÉS PÉNZÜGYI KORREKCIÓK

A 2008. évben egyszerre zajlott a 2000-2006-os programozási időszak végrehajtása végső szakaszának irányítása, beleértve lezárásának előkészületeit is, és a 2007-2013-as programozási időszak beindítása. A 2008-ban működő irányítási és ellenőrzési környezet ezért mind az előző programok és projektek lezárására való felkészüléssel, mind pedig az új programok keretében működő irányítási és ellenőrzési rendszerek létrehozásával kapcsolatos kockázatokra irányult.

Az 1994-1999-es programozási időszakban végzett ellenőrzési munka – EU 4 (Görögország, Írország, Portugália, Spanyolország).

A Kohéziós Alapra vonatkozó záró vizsgálat az Alapból az 1994–1999-es időszakban támogatott projektek 10%-át, vagyis az ezen időszak alatt társfinanszírozott projektek 20%-át fedte le. A helyszíni ellenőrzések 2003-ban befejeződtek; a főbb, megállapított hiányosságok között az irányítás elégtelen szintű ellenőrzése – amely következtében nem támogatható kiadásokat előlegeztek meg – és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó szabályok megsértése említendő. A záró vizsgálatot követő pénzügyi korrekciós eljárások három fennmaradó projekt (kettő Spanyolországban és egy Portugáliában) kivételével 2008-ban lezárultak; ezek befejezésére 2009-ben kerül sor.

Az 2000-2006-es programozási időszakban végzett ellenőrzési munka – EU 14 (EU 10 + EU 4).

Az EU-14 tagállam esetében 2008-ban négy ellenőrző látogatást hajtottak végre, melyek során az előző vizsgálat ajánlásainak nyomán követésére összpontosítottak. Ezenkívül a programok lezárásáért felelős szerveknél öt ellenőrző látogatást hajtottak végre annak érdekében, hogy ellenőrizzék a tagállamok felkészülését a projektek lezárására, illetve hogy megállapítsák és mérsékeljék a lezárással kapcsolatos kockázatokat.

2008-ban a Regionális Politikai Főigazgatóság a 2000–2006-os időszakban a Kohéziós Alapból támogatásban részesülő projektek lezárására vonatkozóan benyújtott nyilatkozatokat is ellenőrizte, melyek közül 60 (a Kohéziós Alapból támogatott projektek 5%-a) spanyol projektekhez kapcsolódott.

A 2000-2006-os időszakra vonatkozó egyéb ellenőrzések közé az 1386/2002/EK rendelet 12. cikke szerint benyújtott éves ellenőrzési jelentések vizsgálata tartozott. 2008 végéig a jelentések többségét megvizsgálták, az észrevételeket tartalmazó válaszokat elküldték a tagállamoknak, és adott esetben további információt kértek annak érdekében, hogy a nemzeti ellenőrzések eredményei alapján a lehető megbízhatóbb képet lehessen alkotni. 2008 folyamán ezen túlmenően számos rendszerellenőrzési jelentés is érkezett.

A 2007-es évre vonatkozó, a Regionális Politikai Főigazgatósággal közösen tartott, legutolsó éves kétoldalú koordinációs ülésre 2008 februárjában került sor. Miután 2008 átmeneti év volt, úgy határoztak, hogy a 2008-as évre vonatkozó kétoldalú koordinációs ülést 2009 első felére halasztják. A nemzeti hatóságokkal évente kerül sor kétoldalú ülésekre, melyek célja az ellenőrzési munkák végrehajtásával kapcsolatos információk cseréje, valamint a próbaellenőrzések és az ellenőrzések megállapításainak nyomon követése terén tapasztalt előrelépések megvitatása. A

2009-ben tartandó ülések mind a 2000-2006-os, mind pedig a 2007-2013-as programozási időszak kérdéseivel foglalkoznak majd.

Az ellenőrzések hatása

Pénzügyi korrekciók

Felügyeleti szerepének gyakorlása során a Regionális Politikai Főigazgatóság azt a politikát követte, hogy felfüggesztette az időközi kifizetéseket, illetve pénzügyi korrekciókat alkalmazott, mihelyst olyan komoly hiányosságokat állapított meg, amelyek veszélyeztették a Kohéziós Alapból a tagállamok számára jóváhagyott támogatások kifizetését. Továbbá egy átdolgozott eljárási kézikönyvet is kidolgozott, amellyel a felfüggesztési és korrekciós határozatok elfogadásának belső eljárási módjait kívánja racionalizálni.

Amennyiben a Bizottság gondos ellenőrzést követően megállapítja, hogy egy időközi kifizetés iránti kérelemben megadott tényleges kiadással kapcsolatban súlyos szabálytalanság történt, és az adott tagállam nem tett azonnali kiigazító intézkedéseket, hivatalosan megindítja a kifizetések felfüggesztésének eljárását. 2008 folyamán a Regionális Politikai Főigazgatóság a Kohéziós Alap tekintetében egy, felfüggesztésről szóló határozatot fogadott el Bulgáriára vonatkozóan két közúti ágazati projekttel kapcsolatban.

2008-ban összesen 92,7 millió EUR értékben került sor pénzügyi korrekciókra a Bizottság vagy a Számvevőszék ellenőrzéseit, illetve az OLAF vizsgálatait követően. Ebből az összegből 38,2 millió EUR kapcsolódott az 1994-99-es és 54,5 millió EUR a 2000-2006-os programozási időszak projektjeihez. A korrekciókat vagy hivatalos bizottsági határozatok révén alkalmazták (66,2 millió EUR), vagy a tagállamok fogadták el azokat anélkül, hogy szükség lett volna határozatra (26,5 millió EUR).

A Kohéziós Alapból az 1994-1999-es programozási időszakban támogatott projektekkel kapcsolatosan négy pénzügyi korrekciós határozatot fogadtak el 31,5 millió EUR értékben, a 2000-2006-os programozási időszakban támogatott projektekkel kapcsolatosan pedig kilencet 34,7 millió EUR értékben.

A tagállamok által 26,5 millió EUR értékben elfogadott korrekciókból 6,7 millió EUR kapcsolódott az 1994-1999-es és 19,8 millió EUR a 2000—2006-os időszakhoz. Ezeket a korrekciókat a kifizetési kérelmekből vagy a projektek lezárásakor kifizetendő maradványösszegekből való levonással hajtják végre.

Az 5. táblázat a pénzügyi korrekciók összegét ismerteti tagállamonként és programozási időszakonként.

5. táblázat: A Kohéziós Alap keretében 2008-ban alkalmazott pénzügyi korrekciók időszakonként és országoként (EUR-ban kifejezve)

Tagállam	Kohéziós Alap		ÖSSZESEN
	2000-2006-os időszak 2000-2006	1994-1999-es időszak 1994-1999	
Görögország	23 405 436	5 674 477	29 079 913
Spanyolország	19 927 164	32 483 151	52 410 315
Írország	-	-	-
Portugália	11 062 188	-	11 062 188
EU 4	63 259 764	38 57 628	92 552 416
Ciprus	-	-	-
Cseh Köztársaság	-	-	-
Észtország	125 073	-	125 073
Magyarország	-	-	-
Lettország	-	-	-
Litvánia	65 833	-	65 833
Málta	-	-	-
Lengyelország	123	-	123
Szlovénia	-	-	-
Szlovákia	-	-	-
EU 10	191 029	-	191 029
Bulgária	6 156	-	6 156
Románia	-	-	-
EU 2	6 156	-	6 156
ÖSSZESEN	54 591 973	38 157 628	92 749 601

Irányítási és ellenőrzési rendszerek

A főigazgatóság 2008. évi tevékenységéről szóló jelentésben az irányítási és ellenőrzési rendszerek működéséről (2000-2006) nem minősített véleményt nyilvánítottak – mely szerint nincsenek jelentős hiányosságok a rendszer kulcsfontosságú elemeiben – hét tagállamnak a Kohéziós Alapra vonatkozó rendszerével kapcsolatban (Ciprus, Észtország, Görögország, Magyarország – a közlekedési ágazatra vonatkozóan –, Málta, Portugália és Szlovénia), ami a Kohéziós

Alap keretében 2008-ban kifizetett támogatások összességéhez mérten 15,45%-nak felel meg.

Azon tíz tagállam esetében, amelyek a Kohéziós Alap keretében 2008-ban kifizetett támogatások összességéhez mérten 84,55%-ot tesznek ki, minősített véleményt fogalmaztak meg, mely szerint jelentős hiányosságok tapasztalhatók a rendszer kulcsfontosságú elemeiben. E vélemény Bulgáriára, a Cseh Köztársaságra, Görögországra, Magyarországra (környezetvédelmi ágazat), Írországra, Lengyelországra, Litvániára, Romániára, Spanyolországra és Szlovákiára vonatkozott. Bulgária (közúti ágazat) kivételével valamennyi esetben úgy ítélték meg, hogy a hiányosságok mérsékeltek voltak.

Bulgária közúti ágazatát illetően a minősített véleményben elmondták, hogy a rendszer kulcsfontosságú elemeit érintő hiányosságok hatása jelentősnek tekinthető. Ennek megfelelően a főigazgatóság 2008. évi tevékenységéről szóló jelentésben fenntartást fogalmaztak meg Bulgária közúti ágazatával kapcsolatban. Ezért a Bizottság 2008 júliusa és 2009 májusa között felfüggesztette a Bulgária közúti ágazata számára folyósított kifizetéseket.

Az ellenőrzések és a pénzügyi korrekciók tagállamonkénti részletes ismertetése a mellékletben található.

4. A TAGÁLLAMOK ÁLTAL JELENTETT SZABÁLYTALANSÁGOK

2008 folyamán a tagállamok – az 1831/94/EK rendelettel összhangban – 140 esetben értesítették a Bizottságot a társfinanszírozott projektekkel kapcsolatos szabálytalanságokról, amelyek összességében 56.328.911 EUR-nyi hozzájárulást érintettek. Ebből az összegből 19.768.042 EUR-t már visszatérítettek, a fennmaradó összeget pedig szintén vissza fogják téríteni. A legtöbb esetet jelentő tagállamok Spanyolország, Portugália, Magyarország és Görögország (64, 22, 13, illetve 12 eset). Spanyolország jelentette az összes esetek több mint 46%-át, amelyek az érintett hozzájárulások 44%-át teszik ki. Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy Írország az 1994-1999-es időszakra vonatkozó három jelentésével az érintett hozzájárulások tekintetében a második legmagasabb szintet éri el, a harmadik helyen pedig Litvánia következik.

Az előző évhez képest az értesítések száma emelkedést mutat, ugyanakkor az érintett hozzájárulások összege tekintetében jelentős csökkenés tapasztalható. A bejelentett főbb szabálytalanságok között a nem támogatható kiadások finanszírozása és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó szabályok megsértése szerepel. E két kategória a bejelentett esetek csaknem 75%-ában fordult elő. A litván hatóságok ugyanakkor két „valószínűsíthető csalásról” is jelentést tettek. A két eset által érintett hozzájárulások összegét még ki fogják számolni.

A hatodik táblázat bemutatja a tagállamok által 2008-ban az 1831/94/EK rendelettel összhangban jelentett szabálytalanságokat és az ezekkel összefüggő pénzügyösszegeket.

6. táblázat: A tagállamok által 2008-ban jelentett szabálytalanságok (EUR-ban kifejezve)

Tagállam	Szabálytalanságok száma	Pénzösszeg	Behajtásra váró összegek
Görögország	12	4 937 771	326 398
Spanyolország	64	24 827 955	14 442 900
Írország	3	9 498 140	0
Portugália	22	5 655 879	2 602 188
EU 4	101	44 919 745	17 371 486
Ciprus	0	0	0
Cseh Köztársaság	2	88 210	0
Észtország	2	129 614	0
Magyarország	13	1 400 938	1 033 292
Lettország	5	86 279	86 279
Litvánia	8	8 280 568	47 056
Málta	0	0	0
Lengyelország	7	214 754	65 550
Szlovénia	0	0	0
Szlovákia	2	1 208 803	1 164 379
EU 10	39	11 409 166	2 396 556
ÖSSZESEN	140	56 328 911	19 768 042

5. ÉRTÉKELÉS

A Bizottság és a tagállamok végzik el valamennyi társfinanszírozott projekt értékelését. Az Alap támogatásaiból részesülendő projekteket a Bizottság fogadja el a kedvezményezett tagállamokkal egyetértésben.

Minden támogatás iránti kérelemhez csatolják a projekt költség-haszon elemzését (CBA). Az elemzésnek igazolnia kell, hogy a megvalósuló társadalmi-gazdasági haszon középtávon arányos a ráfordított pénzügyi támogatással. A Bizottság a költség-haszon elemzést a projektek költség-haszon elemzési útmutatója alapelveinek megfelelően vizsgálja meg. A módszertani útmutatót, amelyet először 2003-ban tettek közzé, 2008-ban aktualizálták annak érdekében, hogy az figyelembe vegye a közösségi szakpolitikák és a pénzügyi eszközök fejlődését, valamint az új

keretszabályozást, amely alapján a 2007–2013-as programozási időszak legnagyobb projektjeit támogatják.

2008 folyamán a Bizottság a tagállamok kapacitásának növelését célzó intézkedések révén továbbra is támogatást nyújtott a tagállamoknak annak érdekében, hogy a projektek előzetes pénzügyi és gazdasági elemzései egységesebbek legyenek. Ennek eredményeként a módszertani útmutató igen gyorsan és széles körben elterjedt mind a tagállamok központi közigazgatásában dolgozó köztisztviselők, mind a tagjelölt országok, valamint azon pénzügyi intézmények és tanácsadók körében, akik részt vesznek a főbb projektek előkészítésében és értékelésében. Az útmutatót ezért nyomtatott formában is közzétették, így az módszertani iránymutatást nyújt a projektszervezőknek a tagállamokban és a tagjelölt országokban, valamint referenciadokumentumként szolgál a Bizottság főbb projekteiben érintett tisztviselői számára.

Ezenkívül a Bizottság szűrőpróbaszerű utólagos értékeléseket hajt végre a Kohéziós Alapból társfinanszírozott projekteknél. A legutóbbi, 2005-ben közzétett értékelést 200, az 1993–2002-es időszakban végrehajtott projektből álló mintán végezték. A következő utólagos értékelésre várhatóan 2009 utolsó negyedévében kerül sor, amely során a 2000–2006-os időszakban végrehajtott, mind a Kohéziós Alap, mind pedig az ISPA keretében támogatott projektekből szűrőpróbaszerűen kiválasztott mintát értékelik majd.

6. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

Mint ahogyan az már a 2007-es éves jelentésben is szerepelt, a Kohéziós Alapokkal kapcsolatos kérdések megvitatásával 2007. január 1-jétől az 1083/2006/EK rendeletnek megfelelően az alapok koordinációs bizottsága foglalkozik.

Az ERFA és a Kohéziós Alap szempontjából közös érdekeket érintő kérdéseken kívül néhány sajátos, a Kohéziós Alapot érintő kérdést az alapok koordinációs bizottságának következő ülései keretében vetettek fel és vitattak meg. Ezek az alábbiak voltak: februárban a felülvizsgált „Útmutató a Kohéziós Alap keretében 2000-2006-ban támogatott projektek módosításához”, áprilisban pedig az „Útmutató a Kohéziós Alap és a korábbi ISPA keretében 2000-2006-ban támogatott projektek lezárásához”, amelyet a Bizottság április 4-én fogadott el (SEC(2008)415).

A Bizottság tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos intézkedései 2008-ban elsősorban a 2007–2013-as időszakot érintő, a nyilvánosságra vonatkozó követelmények teljesítésére összpontosultak. Az egyik legnagyobb kihívást a kommunikációs tervek összeegyeztethetőségének az 1828/2006/EK bizottsági rendelet szerinti vizsgálata jelentette. Az EFRA-ra és a Kohéziós Alap tekintetében a tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó szabályok végrehajtásáért felelős kommunikációs tisztviselők hálózata („INFORM”) júniusban és novemberben ülésezett. A Regionális Politikai Főigazgatóság ezután közzétette az „Európai Unió 2007-2013-as kohéziós politikai kommunikációs terveinek áttekintése – A nemzeti és regionális irányító hatóságok kommunikációs tevékenységei” című dokumentumot. Az áttekintés, az INFORM üléseinek anyagai, valamint a Kohéziós Alap és az EFRA

számára készült számos, a tájékoztatást és nyilvánosságot segítő eszköz megtalálható az e célra készült weboldalon³.

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm?nmenu=1